

Hurá! Pršíí ... anebo jako v tom filmu?

Když prší, tak je to špatně a když neprší, tak je to také špatně! Záleží, kdo jak se na to dívá.

Uplynulý rok 2020 zvrátil trend sucha za předchozích 5 let. Ještě koncem dubna loňského roku jsme byli ujišťováni, že nás postihlo pětisetleté sucho, načež v květnu začalo pršet. Český národ to pojal tradičně a po internetu kolovaly vtípky, že když příroda viděla, jak se politici začínají odborně vyjadřovat k této problematice a navrhují jedno řešení za druhým, tak si s tím raději poradila sama. No a za celý rok 2020 byl srážkový úhrn těsně pod 900 mm! Přesněji řečeno 895,4 mm, což je údaj naměřený srážkoměrem, který je umístěn na střeše budovy VHOS, a. s. v Moravské Třebové. Údaje z tohoto srážkoměru jsou přenášeny na webové stránky města Moravská Třebová a lze je nalézt v sekci Webkamera - https://web.vhos.cz/007_sraskomer/.

Dlouhodobý srážkový normál, což je průměrné množství srážek za roky 1961 – 1990, činí pro oblast Moravské Třebové 760 mm. Pokud tento údaj porovnáme se srážkami za rok 2020, zjistíme, že oproti průměru spadlo o 18 % srážek více. Jen raději dodáme, co všichni víme: když spadne 5 mm, naprší 5 litrů na jeden metr čtvereční.

Výše zmíněné období sucha začalo poměrně razantně v roce 2015 s celkovým úhrnem srážek ve výši 442 mm. V letech 2016 a 2017 byly srážky poněkud vyšší, a to v objemu 524 mm za rok 2016 a 626 mm v roce 2017. Následně ale přišel nejkritičtější rok 2018, kdy spadlo pouhých 382 mm. V roce 2019 jsme zaznamenali srážky v objemu 613 mm. To znamená, že za období 5 let chybělo 763 mm srážek, což je více než jeden roční průměr.

Vliv suchého období z let 2015 – 2019 se projevil s různou intenzitou u podpovrchových zdrojů poklesem jejich standardní vydatnosti, a to zejména ve vegetačním období. Situace opravdu byla vážná. Vysychaly studny v místech, kde pamětníci něco podobného nepamatovali. U hlubinných zdrojů se výraznější pokles neprojevil. Došlo k podstatně menšímu ovlivnění díky tomu, že vliv kolísání množství srážek má i několikaleté zpoždění.

VHOS, a. s. Moravská Třebová využívá pro získávání pitné vody pouze podzemní zdroje. Ty je možno rozdělit na podpovrchové, což jsou studny, zářezy, pramenní vývěry a štolky. Tyto zdroje získávají vodu z hloubky v řádu několika metrů. Další jsou zdroje hlubinné. To jsou vrty neboli vrtané studny o hloubkách minimálně několik desítek metrů. Nejhlubší vrty, které naše společnost využívá, dosahují hloubky kolem 200 m.

U skupinových vodovodů, které využívají vodu z více zdrojů, jsme mohli nahradit pokles vydatnosti podpovrchových zdrojů zvýšeným čerpáním vody z vrtů. Oproti tomu vodovody v malých obcích, které mají pouze jeden podpovrchový zdroj, byly obvykle v letních měsících postiženy nedostatkem vody. Naštěstí se jednalo o malé obce, kde jsme řešili dodávku pitné vody navážením vody cisternami do vodojemů. Průběžně se ale i tyto obce snažíme připojovat do skupinových vodovodů. Investorem jsou města a obce za významné dotační podpory státu. V letošním roce se budou na skupinový vodovod Teplice - Městečko Trnávka připojovat obce Vrážné a Stará Roveň na Jevíčsku.

Tak že co dodat? Raději jako v tom krásném českém filmu, ale všeho s mírou.

A víte, jak jsme na tom, letos? To si přece jednoduše můžete zjistit sami!